

MI MLADI BORCI

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJAŠTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 26 DIN, PODPORN VSAJ 30 DIN. — POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELISKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO II.

LJUBLJANA, PETEK, 3. JUNIJA 1938.

ŠTEV. 38.

P. M. Cordovani:

Appunti sul comunismo

To knjigo je napisal nam že znani p. Cordovani, ki je znamenit teolog in ki ima visoko mesto v vatiškani cerkveni službi kot »Magister sacri palatii.« Delo nam nudi trdna in zanesljiva načela o stališču katoličana do komunizma. Jasno in prodorno opisuje razvoj in psihologijo komunizma, njegove ideale, njegove metode, vprašanje upora proti komunizmu, vprašanje nevmešavanja v špansko vojno, posebej način borbe proti komunizmu, razmerje države, naroda in Cerkve do komunizma.

Knjiga osvetljuje in rešuje mnogo vprašanj, ki so menda še danes pri mnogih nejasna, zlasti vprašanje upora španskih katoličanov proti vladi ljudske fronte, ter vprašanje uporabljanja oborožene sile proti komunizmu.

Ne upor, ampak križarska vojna

Rdeči španski vladi odreka zakonitost ter trdno dokaže upravičenost narodne vstaje iz načel sv. Tomaža ter iz okrožnice Pija XI. mehiškanskim škofom.

O načinu borbe pravi med drugim: »Komunizem se pobija tako, kakor to zahtevajo dejstva in okoliščine. Ta borba je križarska vojska poštenih ljudi, ki se ne uprejo oblasti, ampak zločinstvu, neodgovornemu nasilju in divjemu barbarstvu. Vsako odobravanje tega nasilja nosi krivdo, vsako namišljeno 'nevmešavanje' je krivično, vsako sožitje je zločinsko.«

Pisatelj se izjavi tudi proti načelu nevmešavanja v špansko vojno. »Pravi vzrok tega nevmešavanja je splošni agnosticizem v vprašanjih pravičnosti in človečnosti.«

Sodelovanje s komunizmom

Glede sodelovanja s komunizmom pa pravi: »Nekateri katoličani še zmeraj sprašujejo, ali se ne bi dalo kako sodelovati, priti do sožitja s komunizmom. To vprašanje bi bilo razumljivo v času, ko je komunizem še vihtel zastavo idealne in utopične barve skupaj z nekaterimi upravičenimi zahtevami. Toda danes, ko je komunizem brez sramu materialističen in požigalski, je treba reči, da smo udarjeni z nespametjo in anihilozo, če se ne združimo v strumno in organizirano obrambo.«

Po obsegu majhna, a po vsebini tako važna in odločilna knjiga je in mora biti vodilo za katoličana v vprašanjih komunizma in španske vojne. Njena izvajanja so zgrajena na kritičnih dokumentih in trdnih teoloških načelih. V tem oziru so res pravo nasprotje »sramotilnega zavijanja« francoskega literata Bernanosu.

*

Kakor moramo odkloniti Bernanosovo knjigo kot krivično sramotenje španskih katoličanov, tako moramo sprejeti drugo kot zanesljivo vodilo.

Med Bogom in satanom ni mesta za kompromis! Zavedajmo se, da je Lucifer — poleg Boga — največja in najstrašnejša resničnost tudi v krizah in katastrofah, krivoverstvih in odpadkih današnjega časa, in da kljub vsemu traja med Bogom in satanom večno in neugasljivo smrtno sovraštvo, boj, ki pretresa nebo in zemljo.

(K. Mayer)

Georges Bernanos:

Les grands cimetières sous le lune

Georges Bernanos je francoski pisatelj, ki je zaslovel zlasti po svojem romanu »Sous le soleil du Satan« (Pod satanovim soncem). Miselno spada v krog onih francoskih intelektualcev in salonskih literatov, ki se izživljajo v takozvanem »personalističnem« gibanju in ki so takoj zavzeli skrajno sovražno stališče do narodnega gibanja v Španiji.

Grdo sramotenje španskih katoličanov

V tej knjigi podaja Bernanos svoje nazore o španski vojni. Omejuje se na dogodke na otoku Majorki, ki je že od začetka v rokah generala Franca, ter ob njih in na podlagi njih obtožuje kot kristjan način borbe katoliških Špancev proti komunizmu. Knjiga je prav za prav nekaj pamflet na španske škofo in njihovo pastirsko pismo. Škofom in duhovnikom, zlasti pa majorške-mu škofu očita v mrzkih in žaljivih besedah farizejstvo, sodelovanje pri »zločinstvu« belih, zlorabljanje vere, zgraža se nad tem, da so duhovniki na smrt obsojene komunistične zločince spovedovali itd. Končno se spopade takorekoč z vsem svetom: s Gil Roblesovo stranko, s Paul Claudelom, z duhovniki in redovniki vseh vrst in vseh dežel, s frančiškani, dominikanci, jezuiti, s francoskimi žositi, ki jih obdolži, da izzivajo revolucijo, in še enkrat s celokupnim španskim episkopatom.

Skratka, Bernanos hoče s svojo knjigo čim bolj ožigosati borbo španskih katoličanov proti komunizmu, jo prikazati kot farijejsko, nečloveško in bedasto.

Vesetje v sovražnem taboru

Knjiga je vzbudila povsod veliko pozornosti; med katoličani je povzročila mnogo zgledovanja, med nasprotniki pa veliko veselja, podobno kakor pred dvema letoma izjava španskih lažikatoličanov v komunistični službi.

Katoliška revija proti temu intelektualnemu boljševizmu

Proti takemu krivičnemu in namernemu prikazovanju katoliške Španije se je dvignila francoska katoliška revija »Etudes« (20.

maja 1938.) ter ga odločno zavrnila. Pisatelja označuje kot pamfletista, ki prave katoličane na debelo obrekuje, v isti sapi pa se sklicuje na evangelijske ideale. Njegova izvajanja so tendenciozna, njegovo posploševanje zgrešeno, njegovo sklicevanje na krščansko vest neumestno, kajti to Bernanosovo krščanstvo se razlikuje od navadnega antiklerikalizma le po tem, da hoče svoje krivične napake utemeljiti z evangelijem. Često preide pisatelj v tako strastno in krivično obdolževanje, da se zdi, kakor da bi govoril v deliriju. Človeku je hudo — tako zaključuje revija

svojo kritiko — da se tako velik talent izgublja v tem sramotilnem zavijanju.

Besede revije »Etudes« so toliko pomembnejše, ker jih je izrekel njen urednik, jezuit Henri du Passage, ki je znan po svoji borbi proti levičarskim idejam bivšega »Septa« in še od prej po svojem odločnem nastopu proti personalističnemu gibanju, ki ga je že l. 1932. nazval z imenom »intelektualni boljševizem«: ime, ki se je pozneje izkazalo kot upravičeno.

Zajemajmo iz čistih virov

Ob takih knjigah si nasprotniki katolicizma pač lahko čestitajo. Kdor pa čuti iskreno katoliško, jih bo odločno odklonil in se iz pravih virov seznanil z resnico o Španiji.

Pričakujemo pa, da bo »Dejanje« kmalu ponatisnilo kako poglavje iz Bernanosove knjige.

Ni dober katoličan, ki papeža ne posluša!

Iz nagovora Pija XI. romarjem z Malte 22. avgusta 1929.

Če kdo pravi, piše ali tiska — kakor se je marsikje zgodilo, da je in se more imenovati dober katoličan tudi tisti, ki škofov ne uboga, tudi tisti, ki papeževe volje ne pripozna, ne posluša in ne izpolnjuje — nolite credere, — ne verujte!

Ne samo težko, ampak nemogoče je, biti katoličan in zaslužiti najmanjši del časti, ki je v tem imenu, brez pokorščine škofom, brez dolžnega, vdanega in praktičnega priznanja najvišje avtoritete Kristusovega namestnika.

Tako je hotel Jezus Kristus in drugače biti ne more!

Oni, ki se ne držijo teh bistvenih smernic, ostanejo sicer njegovi sinovi, — ker v vsaki družini so dobri in slabi otroci —, a ostanejo sinovi samo za to, da mu povzročajo žalost radi zla, ki ga nakopavajo sebi in drugim; zato, da mu povzročajo tveganje radi odgovornosti, ki jo ima za njihove duše, da ga silijo moliti, kakor bo vedno molil s čustvi žalosti in obenem s čustvi zaupanja v božje usmiljenje za te svoje sinove, — ki se po malem nahajajo povsod, — ki ne poslušajo besed svojih pastirjev in papeža.

Poln tolažbe in veselja pa bo papež nasprotno molil za druge svoje sinove, ki — kakor malteški romarji — prihajajo, da se utrdijo v veri, disciplini in pokorščini za katerokoli ceno.«

PIJ XI. IN GENERAL FRANCO

Dne 17. aprila t. l. je Pij XI. slovesno prišel med svetnike med drugimi tudi španskega frančiškana Salvatorja da Horta. Ob tej priliki je poglavar nove Španije, general Franco, poslal papežu sledečo brzojavko:

»Medtem ko je povzdignjen na oltar frančiškanski misijonar Salvator da Horta, slavni španec, ki je v svojem življenju v junaški meri združil najvišji ideal vere z apostolskimi krepostmi, izražam Vaši Svetosti hvaležnost španskega naroda za to kanonizacijo — ki ima sim-

boličen pomen ob uri, ko se po težki poti truda in žrtve vsi združeni bližamo srečnemu koncu našega najčistjega hotenja — ter pošiljam zopetno zatrdilo vdanosti Španije in moje osebe papeškemu prestolu.«

Papež je na to brzojavko odgovoril:

»Srečen, da čutim dihati iz besed Vaše ekselence tradicionalno vero katoliške Španije in da vidim venec njenih svetnikov zopet obogaten v nje največjo slavo z novim junakom krščanske moči, Vam iz vsega srca pošiljam apostolski blagoslov, ki naj Vam izprosi božjo naklonjenost.«

Z BEOGRAJSKE TEHNIKE

Niša uradna poročevalna agencija Avala je prejšnji teden objavila zanimive ugotovitve, ki jih je prinesla nočna preiskava v prostorih beograjske tehnične fakultete. Preiskava, ki se je izvršila po vseh zakonskih predpisih, s pričami in z zastopnikom univerzitetnih oblasti, je našla na tehnički obilen material.

BOGAT PLEN V KOMUNISTIČNEM BRLOGU

Več sto proglasov osrednjega odbora komunistične stranke Jugoslavije.

Več desetk spisov z naslovom: »Pismo sodruga Ivanova in odgovor sodruga Staljina s podpisom: Staljin, 11. februarja 1938.«

Več desetk spisov: »O pomankljivostih strankarskega delovanja, o varnostnih ukrepih za likvidacijo trockističnih in drugih dvoličnikov.«

Več sto propagandnih znamk »za komunistično fronto na Španskem.«

Več desetk brošur z naslovom: »Kozmopolit — s stranko do konca.«

Cel kup komunističnih listov: »Rundschau«, »Izvestija«, »Pravda«, »Boljševik«, »Proleter«.

Več sto raznih letakov s podpisom: »Zveza komunistične stranke Jugoslavije«.

Več sto izvodov spisa: »Izgradnja socializma v Sovjetski zvezi in protirevolucionarni trockizem«.

Sto izvodov brošure: »Trockiisti in zinovljevi — izdajalci.«

Veliko brošur z naslovom: »V miru je napredek. O nalogah komunistične stranke v zvezi z imperialističnim pripravljanjem nove svetovne vojne.« »Rezultati socialistične izgradnje SSSR«, »Razredni boj za junij 1935«, »Položaj v državi in naloge komunistične stranke Jugoslavije«.

Poleg tega še mnogo drugih tiskovin, ki so bile vse natisnjene zunaj naše države in skrivaj vtihotapljene čez mejo.

Z razmnoževalnim strojem so študentje sami razmnoževali letake, ki so jih našli pri preiskavi več sto. Med temi letaki so tudi »Resolucija s sestanka študentov iz Slovenije, Črne gore, Makedonije, Vojvodine, Bosne in Hercegovine«.

Poleg tega tiskanega orožja se je našel tudi 9 milimeterski revolver s 14 naboji.

Med zaplenjenim komunističnim gradivom je tudi več pisanih navodil, ki jih pa policija še ni objavila, ker to terja korist preiskave. Lahko si predstavljamo, da so med temi spisi tudi podrobnejši načrti jugoslovanske komunistične stranke.

KOMINTERNA ŽE LAZE IN IZKORIŠČA

Čim je bila preiskava izvršena in komunistična orožarna odkrita, se je takoj podala na delo komunistična propaganda, ki je hotela javnost obrniti proč od neprijetnih odkritij in celo zadevo zasukati na čisto drugo polje. Propagandni stroj kominterne je res mnogo hitreje deloval kot oblasti in je te za nekaj dni prehitel s popolnoma drugačnimi vestmi o preiskavi na beograjski tehniki.

Ponovila se je stara komunistična lažnjiva igra z lepimi gesli, ki naj razburijo vso pošteno in demokratsko čutečo javnost.

Takoj so raznesli vesti, da je policija prekršila univerzno avtonomijo in protizakonito vdrla na tehnično fakulteto, in nesramno lagali, da je ves zaplenjeni tisk samo strokovni znanstveni material.

AKCIJA ZA KOMUNISTIČNI ŠTRAJK V LJUBLJANI

V Ljubljano je takoj pridrvel neki slušatelj belgrajske univerze, vzbujal sočutje z beograjskimi tehnikami in prosil, naj tudi v Ljubljani s štrajkom dokažemo, da se ne strinjamo s tem, kar se godi v Beogradu.

O preiskavi je prinesel strahotno poročilo: Policija je vdrla brez prič in brez dovoljenja univerzitetnih oblasti na tehniko. Uničila je pri brutalni preiskavi vso dragoceno strokovno knjižnico. Ker pri francoskih in nemških knjigah ni razumela naslovov, jih je smatrala za »skrivač uvoženo komunistično literaturo« in jih zaplenila. Razmnoževalni stroj je bil res tam, toda samo za skripto, ne pa za komunistične letake. Komunistov sploh nikjer ni, pač je preiskava na tehniko začetek uničevanja akademske svobode

in univerzne nedotakljivosti, zaradi katere bomo trpeli tudi mi v Ljubljani.

Zato pa je treba proti temu fašizmu odločno nastopiti na vseh univerzah, pokazati svoje sočustvovanje s tovariši tehnikami v Beogradu in uprizoriti vsaj tridnevni protestni štrajk z mitingom.

NOVA AFERA — STARA SLEPARIJA

To poročilo rdečega odposlanca iz Beograda je klasičen primer za metode, ki jih uporabljajo komunisti. Najprej pripravljajo zločinsko uporniško zaroto; ko je zarota odkrita, pa spuste v zrak celo vrsto laži, ki popolnoma utaje vsako krivdo, napravijo iz volkov nedolžna jagnjeta in vzbujajo sočutje. Iz vseh teh laži pa nato predzno podtaknejo državni oblasti zločin, zaradi katerega naj jo vsi obsojajo.

ZOPET KOMUNISTIČNI VOLK V »STROKOVNEM« KOUZHU

V Beogradu zasačijo komunistično gnezdo na tehniko, kominterne pa izda parolo: V boj za kršeno univerzitetno avtonomijo! S tem je na enkrat doseženo dvoje: javnost naj pozabi na pravkar odkriti komunistični škandal, vse ogorčenje javnosti pa naj se obrne proti zakonitim oblastem. To bi šlo seveda komunističnemu anarhistu dobro v račun.

V Beogradu zasačijo komuniste, ljubljanski študentje pa naj štrajkajo, da bodo vsemu svetu dokazali, da so komunisti nedolžni, oziroma, da jih sploh ni, obenem pa je s štrajkom dosežen tudi nered in razburjenje, kakor predpisuje delovni načrt kominterne za slovensko univerzo.

TUDI KOMUNISTIČNE LAŽI IMAJO KRATKE NOGE

Kominterne je s temi barbarškimi metodami nekaj časa res motila dobrodušne in evropskih razmer vajene ljudi. Danes jih je spregledal že ves svet in se mu ti zahrbtni, nemoralni in strahopetni načini borbe gnusijo.

Dogodki ob preiskavi na beograjski tehniko in mir na ljubljanski univerzi kažejo, da smo do tega zelo potrebnega spoznanja prišli tudi pri nas. Da ne bi tega tudi v bodoče ne pozabili!

**«Nič ne more ukrotiti človekove
vesti; kajti ona je misel božja.»**

Viktor Hugo

Rast katolištva v angleškem imperiju

Danes so angleški katoličani že precej močni in kjerkoli jih je kaj več skupaj naseljenih na pr. v pristaniških in industrijskih mestih, so oni tisti jeziček na tehtnici, ki odloča pri raznih odločitvah.

Pred sto leti so prav z malim začeli. Prišli so ravno iz katakomb. Bali so se javno nastopati, tudi če je bilo treba braniti stališče ali pravice katoličanov. Do l. 1829. niso imeli pravice vstopiti v državno službo ali se dati voliti v parlament. Imeli so štiri apostolske vikarje in okoli 500 duhovnikov. Danes pa imajo štiri nadškofe, štirinajst škofov in nad 5000 duhovnikov.

Še večji pa je napredek v britskih dominionih.

V Avstraliji je imela Cerkev pred sto leti nekaj misijonarjev,

o Novi Zelandiji niso skoraj nič vedeli in širni predeli Afrike so bili sploh še nepoznani. Danes je v Avstraliji šest nadškofov in petnajst škofov; na Novi Zelandiji so en nadškof in trije škofje; v britski Afriki dva škofa in 62 apostolskih vikarjev in v Kanadi 12 nadškofov in 28 škofov. V Avstraliji in na Irskem sta ministrska predsednika (Lyons in de Valera) odlična in odločna katolika, v Kanadi pa je najmanj šest ministrov katoličanov.

Tudi resni zastopniki protestantske visoke cerkve z veseljem gledajo to rast Cerkve. Zavedajo se namreč, da z njo raste odpornost proti počasnemu padanju krščanske vere in npravnosti v sodobni družbi.

In v prihodnjih desetletjih bo morda to sodelovanje tesnejše in uspešnejše ko kdaj koli prej.

Puškin — predhodnik boljševizma?

Lani ob stoletnici največjega ruskega pesnika časopisi in revije vseh jezikov niso mogle najti dovolj besed v hvalo temu velikanu poezije. Njegovo nesrečno in prezgodnjo smrt so pa ti slavonski večinoma prešli.

Umrl je namreč zaradi strela, ki ga je zadel v dvoboju. Padel je kot »suženj časti« — tako pravi Lermontov. Boljševiki so ga naredili za svojega predhodnika in tudi pri nas se dobe taki, ki to verjamejo. Toda poročilo o Puškinovih zadnjih dneh nam priča drugače.

Puškin je živel po dvoboju še tri dni, ki jih je opisal ruski romantik Žukovski v pismu Puškinovemu očetu. Strel je zadel pesnika v trebuh, kar mu je povzročalo strašne bolečine, ki jih je Puškin junaško pre-

našal, da ne bi žene preveč prestrašili. Strogi car Nikolaj I. mu je dvoboj odpustil, prevzel skrb za njegovo družino in mu svetoval, naj izpolni svoje krščanske dolžnosti. Ko je prišel pravoslavni svečenik, se je Puškin spovedal in z ganljivo pobožnostjo sprejel sveto popotnico. Drugo jutro je zgodaj zbudil svoje otroke, položil vsakemu nežno roko na glavo in ga blagoslovil. Potem je še en dan in eno noč trpel pri polni zavesti.

Takšen konec takšnega življenja zasluži, da ga današnji človek premisli. Boljševiki so seveda to krščansko smrt Puškinovo prezrli. Ker nimajo nobenih pomembnih literatov, si hočejo zdaj Puškina nasilno prisvojiti.

PRAVIČNA SODBA O RAVNANJU SVETEGA OČETA

Angleški dnevnik »Daily Mirror« je priobčil dolg članek, ki se obrača zoper protikatoliško gonjo v Angliji. Pod naslovom: »Nehajte kričati zoper tega moža!« piše dr. Walker tudi tole:

»Če papež molči, ga obsojajo, češ: strahopetec je. Če papež spregovori, ga spet obsojajo, češ: kaj se vtika v te reči.

Ni papež tisti, ki se vtika v politiko. Kadar se pa politika vtika v duhovno področje njegovih 400 milijonov vernikov, ne more

nihče reči, da to papeža nič ne briga. Ravno nasprotno. Tedaj postanejo zanj politične zadeve še posebno važna stvar.

Vrh tega pa papež samo opominja, spodbuja k molitvi in obsoja barbarstvo. Vedno je bil previden, razumen, sleden in nad vse pogumen vodnik. Ali moremo kaj takega trditi o gibanjih, ki jih je papež kritiziral, ali o ljudeh, ki so čez papeža zabavljali in ga kritizirali?«

To je prav primeren odgovor tistim našim nergačem, ki jim tudi ni nobeno papeževo delo po volji.

Kaj mislijo pametni ljudje o misijonarjih

Jan Bat'a, »kralj čevljarske industrije«, piše v časopisu svojih delavcev takole o misijonarjih v Indiji: »Katoliški misijonarji so tisti, ki se upajo iti med umazane, primitivne, vseh boleznih polne indijske narode. Drugi Evropejci stoje ob strani, misijonarji pa gredo v hiše revnih in nesrečnih ljudi, kjer dostikrat sami dobe koleru, gobavost in druge tropske bolezni. In edino plačilo je ljubezen in vdanost teh bednih ljudi do Boga in tistih, ki jih je poslal. Nočem se postavljati za nekakšnega zagovornika misijonarjev, ker ga ne potrebujejo. Reči pa moram, da sem iz hladnega, nevednega opazovalca postal velik občudovalec njihovega dela. Zaradi njihovega dobrega in uspešnega delovanja sem naročil našim fantom v Bat'ovem mestu Bata-nagar (Indija), naj zgrade katoliško kapelo.«

V knjigi »Polet v pekel« hvali avstralski letalec Bertram misijonarje in njih vernike, ki so njemu in spremljevalcem rešili življenje. Takole piše: »Zdaj se poslavljam in zapuščam samotno postajo, zapuščam bele in črne ljudi, ki jim dolgujem življenje. Za bodoče sem si zastavil nalogo, da bom ob vsaki priliki pripovedoval o nesebičnem in požrtvovalnem delu misijonarjev. In kar so njihovi črni sinovi storili zame in za prijatelja, je najlepši dokaz za popoln uspeh njihovega blagoslovljenega dela.«

SOVJETSKI RAJ...

V sovjetski Rusiji je huda cenzura — zlasti za pisma, ki gredo v inozemstvo.

Neki delavec, ki je v prvem komunističnem navdušenju zbežal iz Češke v Rusijo, je bil seveda kmalu ves razočaran. Hotel je pisati domov, kako se mu godi. Radi stroge cenzure pa ni vedel, kako in kaj bi pisal. Končno se domislil, da imajo doma svinjo, ki so ji rekli »Lidi«, in napiše tole dopisnico:

Dragi starši!

Meni se godi sijajno! Lidi pa zavidam. X. Y.

KATOLISKI AKADEMIKI V ANGLIJI

Na letnem zborovanju katoliških akademikov v Leeds-u so sklenili, da se združijo vsi visokošolci Velike Britanije v eno samo narodno zvezo. Ta zveza bi štela okrog 4000 članov. Upajo, da bodo mogli s tako združitvijo katoliških akademskih moči delovati proti veri sovražnemu duhu na angleških visokih šolah.

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijonska tiskarna, Groblje-Domžale (A. Trontelj).